

'Biodiversiteit heeft economische waarde'

Dit jaar loopt het interdepartementale programma Biodiversiteit af. Programmamanager Henk de Jong ziet verbinding van ecologie en economie een belangrijk thema blijven. 'Ecosysteemdiensten laten de samenhang zien tussen biodiversiteit, voedselzekerheid en klimaat.'

Henk de Jong: 'De grootste potentie ligt in het bewust gebruik maken van biodiversiteit voor economische groei.'

Is denken in ecosysteemdiensten oude wijn in nieuwe zakken?

'Met Ruimte voor de Rivier maken we al zo'n twintig jaar gebruik van diensten van de natuur, voor het maken van drinkwater al 150 jaar. Ook de veredeling benut al decennia de biodiversiteit. Wat dat betreft is het dus niets nieuws. Wat wel van de laatste jaren is, en waar wij inhoudelijk en financieel aan hebben bijgedragen, zijn TEEB-studies, over *The Economics of Ecosystems and Biodiversity* van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP). Dat laat zien dat je, om natuurlijk kapitaal overeind te houden, de waarde van ecosysteemdiensten door zou moeten rekenen in prijzen van producten die er gebruik van maken. Ook nieuw is het steeds breder ge-

deelde besef dat functionele biodiversiteit samenhangt met voedselzekerheid en klimaat. De grootste potentie ligt in het bewust gebruik maken van biodiversiteit voor economische groei. Daar besteedt de VN-conferentie over duurzame ontwikkeling Rio+20 volgend jaar ook aandacht aan, evenals de Green Growth-strategie van de OECD.'

Heeft u Nederland al kunnen overtuigen van het nut van ecosysteemdiensten?

'Het vergt nog een andere manier van denken bij overheid en bedrijfsleven. Natuur wordt nog te vaak gezien als iets dat het bedrijfsleven vooral restricties oplevert. Wij laten zien dat biodiversiteit economische waarde heeft. Dat begint langzaam door te dringen bij het

bedrijfsleven. Grote bedrijven als Unilever, DSM, Philips en AkzoNobel lopen daarin voorop en hebben hun strategie aangepast. Ze maken zich, uit welbegrepen eigenbelang, zorgen om hun strategische grondstoffenpositie. Die aandacht voor duurzame grondstoffen is een vertaling van het feit dat we tegen de grenzen aanlopen van de beschikbaarheid van natuurlijke hulpbronnen. Niet voor niets werkt de EU aan beleid over efficiënt omgaan met hulpbronnen, en komt het kabinet dit jaar met een grondstoffennotitie. Het is ook al duidelijk dat biobased toepassingen zichzelf meer dan terug verdienen. En waterleidingbedrijven weten al heel goed dat ze zelf het meest profiteren van goed natuurbeheer. Maar het kost tijd voor iedereen er zich van bewust is.'

Hoe probeert u dat bewustzijn een zetje te geven?

'Onder meer met het rijks paviljoen in 2012 op de Floriade, waar we verbindingen van economie en ecologie gaan laten zien. Ook heb je iconen nodig. Daarom werkt Wageningen UR aan een boek met inspirerende voorbeelden van manieren waarop bedrijven gebruik maken van biodiversiteit. Maar het kost een jaar of tien voordat het belang van ecosysteemdiensten zal zijn ingedaald. Het zal net zo gaan als bij maatschappelijk verantwoord ondernemen; op termijn heb je wat uit te leggen als je er niks aan doet.'

Kunt u het nut ook al onderbouwen met cijfers?

'Cijfers zijn inderdaad een belangrijk instrument om biodiversiteit in besluitvormingsprocessen mee te krijgen. Met de vier deelstudies voor TEEB in Nederland, rond fysieke ruimte, handelsketens, het midden- en kleinbedrijf en gemeenten, gaan we nu proberen die cijfers boven water te krijgen. Dat is een wetenschappelijke uitdaging. We moeten nog van concept naar operationalisering. Gemeenten willen bijvoorbeeld graag een rekenmodel waarmee ze afwegingen kunnen maken bij planologische ontwerpen. Maar dat het goedkoper kan zijn om ecosysteemdiensten te gebruiken, zie je bijvoorbeeld in de Herinrichting Peize. Het is nieuwe natuur die dient als overloopgebied voor Groningen en tevens ruimte biedt voor recreatie. Met kades, dijken en een gemaal was het oplossen van het overstromingsprobleem in de stad veel duurder geworden.'